

АГЕНЦИЈА
ЗА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

ЦВЕЋАР – ВРТЛАР

Београд, 2022.

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Назив квалификације	ЦВЕЋАР-ВРТЛАР
---------------------	----------------------

ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ КВАЛИФИКАЦИЈЕ

КЛАСНОКС1/ ISCED-F2013	0812 Хортикултура
Ниво НОКС -а2	3
Ниво ЕОК-а3	3
Врста квалификације	Стручна
Обим квалификације	-3 године; -најмање 960 сати обуке
Предуслови за стицање квалификације	Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање, основно образовање одраслих, основно балетско образовање и васпитање и основно музичко образовање и васпитање
Облици учења	-Формално образовање; -Неформално образовање; -Признавање претходног учења.
Врста јавне исправе	- Диплома; - Уверење о положеним испитима у оквиру савладаног програма за образовни профил; - Сертификат о оствареном стандарду квалификације у целини.

РЕЛЕВАНТНОСТ КВАЛИФИКАЦИЈЕ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ И НАСТАВАК ОБРАЗОВАЊА

Проходност у систему квалификација	Ниво 4 НОКС-а Ниво 5 НОКС-а
Занимање	6113.01 Баштован 6113.02 Радник у стакленику/пластенику 6113.03 Радник хортикултуре 6113.06 Узгајивач жбунастих култура 6113.08 Цвећар 6310.01 Узгајивач повртларских култура 7549.01 Аранжер цвећа
Стандард занимања ⁴	-

¹Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС- у, усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-Ф.

²Национални оквир квалификација Републике Србије (НОКС)

³Европски оквир квалификација (енг. *European Qualifications Framework*)

⁴До доношења стандарда занимања, повезаност стандарда квалификације Цвећар – вртлар са тржиштем рада заснована је на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања (према: Закон о НОКС-у, чл. 50.), као и на опису рада из иницијалног предлога стандарда квалификације у оквиру Иницијативе за осавремењивање стандарда квалификације Цвећар – вртлар.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Општи опис квалификације

Цвећар – вртлар припрема земљиште и објекте за производњу садног материјала, производи и продаје хортикултурне биљке (цвеће, поврће, лековите и дрвенасто украсне биљке), те спроводи хигијенске, заштитне и еколошке мере у биљној производњи, поштујући стандарде квалитета, стручна упутства и налоге.

Обучен је за: основно ђубрење земљишта и наводњавање биљака; сетву семена у лејама и посудама и садњу расада и садног материјала; примену мера неге хортикултурних биљака; те израду букета и других цветних аранжмана према захтевима клијената.

Најчешће ради на мањим пољопривредним газдинствима, у расадницима, цвећарама или предузећима која обављају делатности уређења и одржавања јавних зелених површина, производње цвећа и украсног биља, у складу са стандардима производног процеса и квалитета, и важећом регулативом и мерама безбедности и здравља на раду у делатности пољопривредне производње, те трговине на мало цвећем, садницама и семењем у специјализованим продавницама.

Делотворно комуницира и сарађује са надређенима и сарадницима приликом обављања задатака и активно доприноси култури уважавања и сарадње.

Континуирано прати новине у биљној производњи и цвећарству и хортикултури, те се усавршава у сврху сопственог предузетничког пословања и/или задовољења захтева послодаваца.

Сврсисходно примењује техничке информације, информационо – комуникационе технологије (ИКТ) и унапређује њихову примену кроз учење и усавршавање. Ниво општих и стручних знања, вештина, способности и ставова у оквиру стечених компетенција цвећару – вртлару превасходно омогућава запошљавање и наставак школовања у датој стручној области.

Компетенције

- Припрема земљишта и објеката за производњу садног материјала хортикултурних биљака;
- Производња цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака;
- Спровођење хигијенских, заштитних, еколошких и мера безбедности и здравља на раду у биљној производњи;
- Припрема и продаја цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака;
- Кључне компетенције⁵ (посебно: предузимљивост и предузетничка компетенција, дигитална компетенција, одговоран однос према здрављу и одговоран однос према околини).

⁵ На основу Правилника о општим стандардима постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета („Службени гласник РС”, бр. 117/13).

По стеченој квалификацији, лице ће бити у стању да:

Знања

- опише карактеристике хортикултурних биљака (цвеће, поврће, лековите и дрвенасто украсне биљке), као и начине њиховог размножавања;
- наведе важеће стандарде и прописе у области биљне производње и производње хране;
- наведе основна правила организације рада у биљној производњи;
- опише техничке карактеристике и начин употребе машина, алата, средстава и опреме за рад у биљној производњи и цвећарству;
- опише поступак припреме земљишта и објеката за сетву и садњу (припреме земљишних смеша, начине обраде, дезинфекције и дезинсекције земљишта и простора);
- опише начине формирања топлих и хладних леја у зависности од хемијских и физичких особина земљишта;
- опише намену и главне карактеристике пластеника, стакленика и расадника;
- опише поступке сетве и садње семена и садног материјала у зависности од агроклиматских услова и одабраног начина сетве и садње;
- опише мере неге при биљној производњи садног материјала;
- наведе услове чувања и складиштења цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака;
- опише поступке сортирања и класирања цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака;
- опише правила слагања и аранжирања цвећа;
- наведе врсте амбалаже и начине паковања, складиштења и транспортовања цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака у малопродаји;
- наведе основне принципе предузетништва и примену у производњи и продаји хортикултурних биљака;
- опише врсте документације у производњи и продаји хортикултурних биљака;
- наведе обавезе послодавца и радника у примени мера безбедности и здравља на раду, заштите животне средине и противпожарне заштите релевантне за делатност пољопривредне производње.

Вештине

- припрема средства и опрему за рад и личну заштиту на радном месту и у радној околини;
- рукује и одржава у хигијенски исправном стању алате (ручне и моторне), опрему, машине и ситну механизацију (једноосовински трактор са прикључцима);
- чисти и уклања биљни материјал, камење и друге нечистоће, те врши дезинфекцију и дезинсекцију земљишта;
- припрема земљишне смеше, те учествује у равнању терена, основној и допунској обради земљишта;

Вештине

- припрема и формира топле и хладне леје;
- врши основно ђубрење земљишта и наводњавање биљака према упутству, односно налогу;
- врши генеративно и вегетативно размножавање биљака, сетвом семена у посудама и лејама, помоћу резница и дељењем (кртоле, луковице или бокова), према упутству, односно налогу;
- пикира, улончава и прелончава расад;
- припрема и сади расад и садни материјал, према упутству, односно налогу;
- уочава морфолошке промене на биљкама, те примењује мере неге (механичке, физичке, хемијске и специфичне) према упутству, односно налогу, поштујући прописе, стандарде и начела добре производне праксе;
- сортира и класира цвеће, поврће, лековите и дрвенасто украсне биљке;
- складишти, пакује и припрема услове за транспорт цвећа, поврћа, лековитих и дрвенасто украсних биљака;
- одлаже биљни материјал, пестициде и другу амбалажу и отпад на прописан начин;
- израђује букете и друге цветне аранжмане у складу са основним принципима флористичке композиције и захтевима клијента;
- презентује и продаје биљне производе, букете и друге цветне аранжмане;
- врши прорачун трошкова и продајне цене биљних производа, букета и других цветних аранжмана;
- води одговарајућу евиденцију у биљној производњи;
- ефикасно примењује важеће стандарде и прописе у области биљне производње и производње хране релевантне за делокруг рада цвећара – вртлара;
- примењује мере безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине.

Способности и ставови

- самостално, савесно, уредно и прецизно обавља послове цвећара – вртлара у складу са техничко-технолошким процедурама, прописима и стандардима и начелима добре производне праксе релевантним за делатност пољопривредне производње, те трговине на мало цвећем, садницама, семењем, ђубривима у специјализованим продавницама, уз повремене консултације са надређенима;
- продуктивно сарађује са надређенима, сарадницима и клијентима у професионалном окружењу, те доприноси култури уважавања и сарадње;
- ефикасно планира и организује време и активности поштујући рокове;
- испољава позитиван однос према функционалности и техничкој исправности алата, опреме, машина и уређаја који се користе у у биљној производњи и цвећарству;

Способности и ставови

- испољи љубазност, комуникативност, ненаметљивост и флексибилност у односу према клијентима и сарадницима;
- показује спремност за решавање проблема у оквиру оперативних задатака цвећара – вртлара, повремено и у нестандартним ситуацијама;
- показује осетљивост за естетски димензију и тежи развијању естетичких критеријума релевантних за различите стилове флористичких композиција;
- испољава позитиван однос према професионално-етичким нормама и вредностима, као и предузимљивост у раду;
- показује спремност за даље учење и прати кретања у примени иновација и концепта одрживог развоја у биљној производњи и цвећарству;
- примењује ИКТ у раду укључујући и вођење пословне евиденције и комуникације електронским путем;
- увиђа значај рационалне употребе енергије и природних материјала у биљној производњи, одговорног одржавања и унапређивања здравља земљишта и контролисане употребе пестицида, као и прописног прикупљања, збрињавања и рециклирања отпада у биљној производњи;
- испољава одговоран однос према свом здрављу, здрављу других и према заштити околине.

Начин провере остварености исхода учења

Праћење развоја и напредовања ученика у достизању исхода и стандарда постигнућа, као и напредовање у развијању компетенција обавља се формативним и сумативним оцењивањем.

Оцењивање је описно и бројчано.

Бројчане оцене ученика су:

- одличан (5),
- врло добар (4),
- добар (3),
- довољан (2) и
- недовољан (1).

Оцена недовољан (1) није прелазна оцена.

Оцењивање се остварује применом различитих метода и техника (пројектни, радни задаци и сл.).

Сумативно се оцењује на полугодишту, крају школске године и на завршном испиту.

У неформалном образовању процена остварености исхода учења обавља се на испиту за проверу савладаности програма за стицање квалификације.

У поступку признавања претходног учења провера савладаности исхода учења обавља се путем процене претходно стечених исхода учења и компетенција које је кандидат успео да докаже путем прописаних инструмената за процену, као и на испиту за процену остварености исхода учења који комбинује више метода процене од којих је практични рад у реалном/симулираном радном окружењу обавезан.

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА КВАЛИФИКАЦИЈЕ

Квалификације реализатора програма	<p>Одговарајуће образовање:</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 7 НОКС-а (подниво 7.1, подниво 7.2), <p>а изузетно одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2), <p>односно</p> <ul style="list-style-type: none"> - средње образовање, уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања; <p>За наставника практичне наставе одговарајуће образовање</p> <ul style="list-style-type: none"> - нивоа 6 НОКС-а (подниво 6.1, подниво 6.2) или - нивоа 5 НОКС-а (одговарајуће специјалистичко, односно мајсторско образовање са петогодишњим радним искуством у струци), уколико се за одговарајуће предмете не образују наставници са одговарајућим образовањем нивоа 7 НОКС-а, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања. <p>У поступку признавања претходног учења члан комисије је и оцењивач из привреде који има квалификацију најмање истог нивоа као ниво квалификације чија се оствареност процењује у поступку признавања претходног учења и најмање пет година радног искуства на пословима који су релевантни за квалификацију чија се оствареност процењује.</p>
Организација надлежна за издавање јавне исправе	Средње стручне школе Јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА)